

Δράσεις στη σχολική κοινότητα

Βιωματικό Σεμινάριο για μαθητές Γυμνασίου

3^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΙΓΑΛΕΩ

Βιωματικό σεμινάριο για τους μαθητές / τριες για
«τον Σχολικό Εκφοβισμό: Αναγνώριση του Φαινομένου,
Προκλήσεις και Αντιμετώπιση»

Στο πλαίσιο του έργου «Διευρύνω» και συγκεκριμένα στις δράσεις που εμπίπτουν στον κοινωνικό τομέα και τον γενικό πληθυσμό, οργανώθηκε η υλοποίηση ενός εκπαιδευτικού / βιωματικού σεμιναρίου με θέμα τον σχολικό εκφοβισμό, που αφορούσε μαθητές και μαθήτριες γυμνασίου.

Συγκεκριμένα, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση και το Σύλλογο Διδασκόντων του 3^{ου} Γυμνασίου Αιγάλεω αποφασίσθηκε το σεμινάριο να υλοποιηθεί από τους επαγγελματίες του προγράμματος Διευρύνω σε όλες τις τάξεις του σχολείου που αριθμούν εννέα συνολικά τμήματα - τρία ανά τάξη. Παράλληλα συν αποφασίστηκε η υλοποίηση του σεμιναρίου να πραγματοποιηθεί εντός του χρονικού διαστήματος 09/02/2023 – 01/03/2023.

Στόχος της συγκεκριμένης θεματικής βιωματικής παράμβασης είναι η αναγνώριση του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού, των προκλήσεων που το συνοδεύουν και η αντιμετώπισή του. Το σεμινάριο έχει σχεδιαστεί με διάρκεια 1 ½ ώρα (δύο σχολικές ώρες) και η βασική του δομή αποτυπώνεται ως εξής:

A. Γνωριμία / Εξοικείωση (15')

B. Κανόνες (10')

Γ. Κύρια Παρέμβαση: Προβολή βίντεο- Καταιγισμός ιδεών & Προβολή βίντεο με σενάρια εκφοβισμού- Καθοδηγούμενη Συζήτηση (30')

Δ. Ομαδικό έργο: «Η δύναμη της ομάδας» (20')

E. Κλείσιμο της ομάδας: «Με μια φράση» (15')

Περιγραφή διαδικασίας – Βήματα υλοποίησης:

- ✚ Συνοπτική ενημέρωση προς τους μαθητές / τριες για τον γενικό στόχο του σεμιναρίου
- ✚ Διαδικασία γνωριμίας και εξοικείωσης με τους/τις μαθητές/τριες, μέσα από βιωματικές ασκήσεις και παιχνίδι.
- ✚ Κανόνες, τους οποίους θα ακολουθούσαν όλοι/ες κατά την διάρκεια του σεμιναρίου.
- ✚ Κύρια παρέμβαση: αποτελούνταν από δύο μέρη, τα οποία ξεκινούσαν με την προβολή οπτικοακουστικού υλικού με θέμα τον σχολικό εκφοβισμό - δύο βίντεο ξεχωριστά-, προκειμένου να εισάγουν τους/τις μαθητές/τριες στο φαινόμενο του εκφοβισμού και να τους/τις ευαισθητοποιήσουν. Εν συνεχεία, ακολουθούσε συζήτηση με την μορφή του κατευθυνόμενου διαλόγου, η οποία συνοδευόταν από ανταλλαγή σκέψεων, απόψεων και συναισθημάτων. Πιο αναλυτικά, το δεύτερο βίντεο αφορούσε την αφήγηση πραγματικών περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, στο οποίο δινόταν έμφαση στις διάφορες μορφές που δύναται να λάβει ο εκφοβισμός και τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει στους/στις εφήβους/ες που τον υφίστανται. Κατόπιν, ακολουθούσε συζήτηση σχετικά με τα παραπάνω, εμβαθύνοντας περαιτέρω στο φαινόμενο και τον αντίκτυπο που έχει για όλους τους/τις εμπλεκόμενους/ες, καθώς και τις πιθανές λύσεις που θα μπορούσαν να δοθούν σε κάθε περίπτωση.

Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να τονιστεί η ανάγκη που αναδύθηκε από τους/τις μαθητές/τριες να συζητήσουν για διάφορα περιστατικά, στα οποία ήταν είτε παρατηρητές/τριες, είτε θύτες και σπάνια θύματα. Αξίζει να αναφερθεί η συχνή εναλλαγή των ίδιων προσώπων μεταξύ των ρόλων, κάτι το οποίο επισημάνθηκε και από τους/τις μαθητές/τριες.

- ✚ Κλείσιμο σεμιναρίου: αποτελούνταν από μια βιωματική δράση σε υποομάδες, η οποία περιλάμβανε την εικαστική απεικόνιση όσων οι μαθητές/τριες σκέφτηκαν, κατανόησαν και βίωσαν στη διάρκεια της εκπαιδευτικής δράσης. Ακολούθησε, η ανάρτηση των έργων στο χώρο της τάξης και μια σύντομη φράση από τους/τις μαθητές/τριες για το τι θα κρατήσουν από τη συνάντηση.

Έκδηλη αποδείχθηκε η ανάγκη των μαθητών/τριών για ελεύθερη έκφραση και επικοινωνία, την οποία όμως δυσκολεύονται να διατηρήσουν. Φαίνεται, ότι η δυσκολία επικοινωνίας στο πλαίσιο μίας ομάδας έγκειται πρωτίστως στην έλλειψη επικοινωνιακών δεξιοτήτων και δευτερευόντως στην ανάγκη τους να «ακουστούν», αλλά όχι να ακούσουν τους/τις συνομιλητές/τριες τους.

Οι μαθητές/τριες χαρακτηρίζονται από διάχυτη δυσκολία τόσο να περιμένουν τη σειρά τους, όσο και να διαχειρίζονται το άγχος, την αμηχανία, τη ματαίωση και την

ανυπομονησία τους. Ακόμη, εμφανής ήταν η δυσκολία αναβολής της ικανοποίησης των παρορμήσεών τους, το οποίο οφείλεται εν μέρει στην περίοδο της εφηβείας, την οποία διανύουν.

Ωστόσο, παρά τις δυσκολίες - προκλήσεις, οι μαθητές/τριες κατάφεραν να «ανοιχτούν», μιλώντας για πολύ ευαίσθητα ζητήματα. Αξίζει να αναφερθεί η ανάγκη των εφήβων να διασαφηνίσουν ζητήματα που στο μυαλό τους είναι συγκεχυμένα, όπως παραδείγματος χάριν την διαφορά ανάμεσα στον εκφοβισμό και το πείραγμα. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο, θίχτηκαν θέματα, που αφορούν τα όρια, το πως κάποιος/α προφυλάσσεται από τον διαδικτυακό εκφοβισμό - το οποίο είναι εξαιρετικά συχνό φαινόμενο σήμερα, την ασφαλή χρήση του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και πιθανούς τρόπους διαχείρισης περιστατικών εκφοβισμού εντός της τάξης και εντός του σχολείου εν γένει.

Εμφανής ήταν η αγωνία των μαθητών/τριών για εύρεση άμεσων λύσεων σε περιστατικά, τα οποία τους αφορούσαν άμεσα. Ως εκ τούτου, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην δύναμη της ομάδας των παρατηρητών σε αυτά τα περιστατικά.

Καταληκτικά, φαίνεται, πως το σεμινάριο συνέβαλε στην ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών γύρω από το φαινόμενο του εκφοβισμού, την κατανόηση της σοβαρότητας του φαινομένου και την συνειδητοποίηση του πως μπορεί να αισθάνεται το άτομο που εκφοβίζει, το άτομο που εκφοβίζεται και το/τα άτομο/α που παρατηρούν. Ο πλουραλισμός ιδεών γύρω από τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τα κίνητρα του κάθε ρόλου, αποτυπώθηκαν με τρόπο ξεκάθαρο στα ομαδικά έργα των μαθητών/τριών.

Αναμφισβήτητα, θα βοηθούσε μία συστηματικότητα στη διεξαγωγή σεμιναρίων και ομαδικών διαλόγων γύρω από διάφορα ζητήματα, που απασχολούν τους/τις εφήβους/ες, προκειμένου να λάβουν την αποδοχή, κατανόηση και «ασφάλεια» που φάνηκε να επιζητούν.